

ÖZET

AYDIN İLİNDE ÇEŞİTLİ KÜLTÜR BİTKİLERİNDEN ELDE EDİLEN PATOJEN *Rhizoctonia* spp. İZOLATLARININ ANASTOMOSİS GRUPLARININ BELİRLENMESİ

Nurdan BUHUR

Yüksek Lisans Tezi, Bitki Koruma Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ömer ERİNCİK

2014, 97 sayfa

Bu çalışmanın amacı; Aydın ilinde yaygın olarak yetiştiriciliği yapılan çeşitli kültür bitkilerinden elde edilen *Rhizoctonia* spp. izolatlarının anastomosis gruplarının belirlenmesidir. Bu amaçla karpuz, mısır, yerfıstığı, buğday, pamuk, domates, patates, ve çilek bitkilerin hastalıklı kök ve kök-boğazı kısımlarından doku örnekleri alınmış ve 185 *Rhizoctonia* spp. izolatu elde edilmiştir. Örnekleme yapıldığı tüm ilçelerde *Rhizoctonia* spp.'nin varlığı saptanmıştır. Farklı konukçulardan seçilmiş toplam 106 *Rhizoctonia* spp. izolatu, su agar ortamında koloni özellikleri, hif kalınlığı ve sklerot oluşumu yönünden özellikleri incelenmiştir. İzolatların hif kalınlığı 3,3 ile 7,3 µm arasında değişmiştir. Beyaz, krem, kahverengi renkte koloni oluşumları arasında kahverengi olanlar çoğunlukta bulunmuştur. Çilek hariç tüm konukçuların izolatları çok çekirdekli olarak bulunmuştur. Patojenisite testlerinde, karpuzda 12 izolat dışında izolatların hepsi elde edildiği konukçu bitki üzerinde patojen bulunmuştur. Anastomosis testleri sonucunda çok çekirdekli *Rhizoctonia* izolatları dört farklı anastomosis grubuna ayrılmıştır. Patates, pamuk, karpuz ve yerfıstığında elde edilen tüm izolatlar ve buğdaydan elde edilen bir izolat AG-4 olarak bulunmuştur. Domatesten elde edilen tüm izolatlar AG 3 olarak tanımlanmıştır. Çilekten elde edilen tüm çok çekirdekli izolatlar AG 2-1 olarak saptanmıştır. Tüm buğday izolatları ve 6 mısır izolatu AG-5 olarak bulunmuştur.

Anahtar sözcükler: *Rhizoctonia* spp., karpuz, mısır, yerfıstığı, buğday, pamuk, domates, patates, çilek, anastomosis